Ordino Talep Edilmesi Hakkında - 30.07.2021

T.C. Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü - 30.07.2021 Tarihli 65934343 Sayılı Yazı - Ordino Talep Edilmesi Hakkında

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :E-40216608-102.99-000

Konu :Ordino Talep Edilmesi

30.07.2021 / 65934343

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 25.05.2021 tarihli ve 2021/1947-BU sayılı yazınız.

İgide kayıtlı yazınız incelenmiş olup,

Bilindiği üzere mülga 1615 sayılı Gümrük Kanunu'na bağlı Gümrük Yönetmeliği'nde, eşyanın tesliminde ordino (yük teslim talimat formu) ibrazına ilişkin hükümler bulunmakta ve mezkûr belge eşyanın teslimi öncesindeki aşamaların kontrolü amacıyla kullanılmaktaydı. Ancak, Türkiye-AB Ortaklık Konseyinin 1/95 sayılı Kararı gereğince gümrük işlemlerini basitleştirmek ve gümrük mevzuatını AB gümrük mevzuatı ile uyumlu hale getirmek amacıyla yürürlüğe konulan 4458 sayılı Gümrük Kanunu muvacehesinde, başta ordino olmak üzere gümrük işlemlerinde kullanılmakta olan bir kısım vesaik yürürlükten kaldırılmıştır. Ayrıca, Gümrük Kanunu ile gümrük idarelerinin bir antrepo işleticisi olmaktan çıkıp eşyanın gümrüklenmesi ile ilgili konularla kendilerini sınırlandırmaları da sağlanmıştır.

Bu sebeple, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Gümrük Kanunu'nun 218. maddesinde ordino ve ücretine ilişkin sarih bir hüküm ve/veya düzenleme bulunmamaktadır. Söz konusu madde; "Türkiye ile diğer ülkeler arasında deniz ve havayolu ile yapılan eşya ve yolcu taşımalarında yararlanılan deniz ve havalimanlarını işleten kuruluşlar ile geçici depolama yeri işleticileri,

gümrüklü sahalarda 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışında bulunan gümrük iş ve işlemleri ile ilgili tahmil, tahliye, ardiye, saha içi taşıma ücretleri ve benzeri masrafların belirlenen azami bedellerine uymakla yükümlüdür..." hükmüne amirdir.

23.11.2017 tarih ve 29799029 sayılı yazımızla;“ ...Gümrük Yönetmeliği’nin, "Eşyanın teslimi" başlıklı 130 uncu maddesinin birinci fıkrasında; "Eşya, boşaltma yerinde konşimentoda teslim edileceği gösterilen ve bir nüshasını taşıyan kimseye ve eğer konşimento emre muharrer ise ciro ile devralmış şahsa teslim olunur." hükmüne de yer verilerek, gümrük mevzuatında ordinoya ilişkin bir hüküm bulunmadığı, bu çerçevede; gümrük mevzuatında yer almayan bir belge olan ordino, gümrük işlemlerinin herhangi bir aşamasında gümrük müdürlüklerince aranmayacağı...” şeklinde tüm gümrük ve ticaret bölge müdürlükleri talimatlandırılmıştır.

Keza yine bu minvalde, tüm bölge müdürlüklerine muhatap 26.04.2021 tarih ve 63424348 sayılı yazımız münderecatı talimatta "...mülga Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı Deniz Ticareti Genel Müdürlüğünün denizyoluyla gelen eşyanın alıcılara tesliminde, ordino tanzim edilmesine ilişkin 17.05.2011 tarih ve 14765 sayılı yazısı ile mülga Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının ordino ücret tarifesine ilişkin 2018/1 Genelgesi aleyhine davalar açılmış ve idari işlemin iptal isteminin reddi yönünde verilen ilk derece mahkemesi kararları; Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun temyizen incelemesi sonucu 2016/299l-K:2018/5551 ve E:2019/2250E-K:2020/812 sayılı Kararları ile bozulmuş ve Bakanlıklarınca da mezkûr mahkeme kararına istinaden Yük Teslim Talimat Formu uygulamasının kaldırıldığı Bakanlığımıza bildirilmiştir. Ayrıca, Bakanlığımızın 2000 yılından bu yana ordino (yük teslim talimat formu) veya yerine geçen belgenin gümrük iş ve işlemlerine müteallik bir yönü bulunmadığı yönündeki talimatları da dikkate alındığında, ...mezkûr belgenin gümrük idarelerince aranmayacağı yönünde talimatlandırılmıştır. Gelinen aşamada, bahse konu belge gümrük işlemlerinin ifası ve tekemmülü sırasında gümrük müdürlüklerince aranmayacağı ...“hususları kayıtlı bulunmaktadır.

Sonuç olarak; Genel Müdürlüğümüz, 2000Tİ yıllardan beri ortaya koyduğu, talimat ve yazışmalara yansıyan; "Gümrük İdareleri taşınan yükün fiziki teslim yükümlüsü değildir, ordino/yük teslimat formu olmaksızın eşyanın teslim edilmemesi uygulaması özel hukuk alanına giren bir olaydır" görüşünü korumaktadır.

Bu açıdan bakıldığında ilgi yazınızda belirtilen ve ordino konusunda yapılacak düzenlemenin Gümrük Kanununun 218 inci maddesinde belirtilmiş "gümrük iş ve işlemleri ile ilgili....” bir yönünün bulunmadığı, söz konusu yetki maddesinin liman işleticileri ve geçici depolama yeri işleticilerine yönelik olduğu, bununla birlikte taşıyan, acente veya komisyoncu tarafından düzenlenen bir belge veya tahsil edilen bir ücret olan ordinonun ise, özel hukuk hükümlerine (6102 sayılı Ticaret Kanunu, 6098 sayılı Borçlar Kanunu) göre acente, ithalatçı ve geçici depolama yeri işleticisi arasında ifa edilen işlemlerin sonucunda ve özel hukuk hükümlerine göre tesis edilen sözleşmeler (navlun, kırkambar ve saklama) kapsamında uygulandığı,

Bu kapsamda ordino konusunda yapılacak bir işlem bulunmadığı değerlendirilmekte birlikte, son zamanlarda Genel Müdürlüğümüze intikal eden artan sayıda yazı/dilekçe ışığında "gümrük işlemleri bitirilmiş eşyanın geçici depolama yerlerinden fiziki teslimi" hususunda bir mevzuat çalışması da başlatılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Ozan DİRİÖZ

Bakan a.

Genel Müdür

Ek :

Dağıtımlı Yazı Örneği

Dağıtım:

Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri

Resmi Yazının Orjinal Nüshasını Görmek İçin Tıklayınız.

Gümrükler Genel Müdürlüğü İçin Tıklayınız.